

Forslag til kommunal planstrategi 2021-2024

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Utvalg for oppvekst og levekår		
Utvalg for teknikk og miljø		
Formannskapet		
Kommunestyret		

Saksbehandler: Synne Guldberg

Arkivsaknr.: 2020/7235-2

RÅDMANNENS INNSTILLING:

Kommunal planstrategi 2021-2024 vedtas i samsvar med plan- og bygningslovens §10-1.

SAMMENDRAG

Kommunal planstrategi er et styringsverktøy der kommunen prioriterer hvilke planoppgaver som skal igangsettes i denne kommunestyreperioden. Brukt på riktig måte vil planstrategien bidra til større forutsigbarhet og sterkere sammenkobling av de ulike plandokumentene i kommunen. Prioriteringene i planstrategien viser hvilke planoppgaver kommunen skal bruke politiske og administrative ressurser på.

Gjennom vedtak av planstrategien må kommunestyret ta stilling til om kommuneplanen helt eller delvis skal revideres. Det anbefales at arbeidet med rullering av arealdelen ferdigstilles og at kommuneplanens samfunnsdel revideres i denne kommunestyreperioden.

Planstrategien løfter fram noen hovedutfordringer for kommunen, som ser viktige utviklingstrekk og utfordringer på tvers av fagområder og sektorer. Hovedutfordringene er koblet til FNs bærekraftsmål. På bakgrunn av hovedutfordringene er det foreslått hvilke planer som skal utarbeides eller revideres i denne kommunestyreperioden.

Avgjøres av: Kommunestyret

Behandles i følgende utvalg: UOL, UTM, F, K

Videre saksgang:

Plan- og bygningsloven § 10-1 stiller krav om at forslag til planstrategi gjøres offentlig kjent minst 30 dager før kommunestyrets behandling. Saksutredning, forslag til planstrategi og kunnskapsgrunnlaget vil gjøres tilgjengelig på kommunens nettsider og kunngjøres i Askøyværingen. I tillegg vil forslaget sendes til statlige og regionale organer og nabokommuner.

Vedtatt planstrategi vil bli lagt til grunn for hvilke planer som skal utarbeides i kommunestyreperioden.

Saksopplysninger:

Kommunal planstrategi er ikke en plan der det vedtas mål og strategier, men et styringsverktøy der kommunen prioriterer hvilke planoppgaver som skal igangsettes i denne kommunestyreperioden. Hensikten er å styrke den politiske styringen av hvilke planoppgaver som skal utarbeides, og å sikre at kommunens planarbeid ikke blir mer omfattende enn nødvendig.

Gjennom vedtak av planstrategien må kommunestyret ta stilling til om kommuneplanen helt eller delvis skal revideres. Planstrategien kan også brukes til å vurdere kommunens plansystem, og se helhetlig på kommunens planressurser og det samlede planbehovet. Brukt på riktig måte vil planstrategien bidra til større forutsigbarhet og sterkere sammenkobling av de ulike plandokumentene i kommunen. Prioriteringene i planstrategien viser hvilke planoppgaver kommunen skal bruke politiske og administrative ressurser på.

Det er utarbeidet et kunnskapsgrunnlag som inneholder tall og fakta for et bredt spekter av samfunnstema og gir en oversikt over de mest sentrale utviklingstrekkene. Målet er at dette skal bidra til en felles forståelse av nåsituasjonen og fremtidige behov i kommunen og danne grunnlag for vurdering av kommunens planbehov.

Tall og statistikk må tolkes i lys av mer kvalitativ kunnskap om lokale forhold og faktorer som ikke kan måles ved hjelp av statistikk. Det har ikke vært rom for direkte medvirkning fra innbyggere i arbeidet med planstrategien. Gjennom planarbeid, prosjekter og tjenesteutvikling legges det imidlertid til rette for medvirkning i ulik grad og form. Kunnskapen som kommunen opparbeider seg gjennom disse prosessene, er med i vurderingene som er gjort i planstrategien.

Regjeringen er tydelig på at FNs bærekraftsmål skal være en del av grunnlaget for samfunns- og arealplanleggingen. For å starte arbeidet med å implementere bærekraftsmålene i Askøy kommune ble det gjennomført en prosess med kommunens mellomledere. Prosessen gikk ut på å koble lokale muligheter og utfordringer til bærekraftsmålene. Følgende mål og utfordringer ble fremhevet:

Mål 11 – Bærekraftige byer og tettsteder

- Levende lokalsamfunn
- Bolig
- Samferdselsstruktur

Mål 4 – God utdanning

- Trygt og inkluderende læringsmiljø for alle
- Skoler og barnehager av høy pedagogisk kvalitet
- Alle skal lære «tidlig» grunnleggende ferdigheter

Mål 3 – God helse

- Helhetlige tjenester
- Uteareal
- Møteplasser

Mål 9 – Innovasjon og infrastruktur

- Samferdsel og infrastruktur

- Digitale løsninger
- Lokal tilgjengelighet

Mål 10 – Mindre ulikhet

- Gratis måltider
- Gratisprinsippet
- Gode bomiljø

Mål 13 – Stoppe klimaendringene

- Klimanøytral kommune
- Natur og naturforvaltning
- Kollektivtransport

Mål 17 – Samarbeid for å nå målene

- Samhandling
- Infoflyt
- Politisk ledelse som samles om felles utfordringer

På grunn av utfordringer rundt situasjonen med Covid 19 har flere av involveringsprosessene blitt avlyst, blant annet planlagte prosesser med Kommunestyret. Som erstatning for dette ble det den 4.11 og 5.11 gjennomført prosesser med utvalg for levekår og utvalg for teknikk og miljø. Her ble det viktig å få frem hvilke utfordringer politikerne ser på som viktige å løfte frem. Utfordringene som ble diskutert i prosessene ble knyttet FNs bærekraftsmål. Følgende utfordringer og bærekraftsmål ble fremhevet:

Mål 9 - Innovasjon og infrastruktur

- Utbygging som ivaretar mål i byvekstvtalen
- Vekst langs hovedfartsåren
- Prioritere gang- sykkelvei og kollektiv på sjø og på land
- Fortette der det er hensiktsmessig

Mål 11- Bærekraftige byer og tettsteder

- Være tro mot senterstrategi og satse på lokalsenter
- Tilrettelegge for infrastruktur, vann og kollektiv
- Beholde tjenester i bygdene
- Jobbe for en tydeligere identitet for Askøy gjennom merkevarebygging og forsamlingssted for alle
- Et tydeligere kommunesenter med service og tjenester til alle

Mål 3 - God helse

- Jobbe med folkehelseutfordringer som inkludering og like muligheter
- Redusere ensomhet
- Ha fokus på bedre psykisk helse
- Åpenhet, respekt og toleranse
- Aldersvennlige lokalsamfunn
- Bygge kompetanse og kultur for ulikheter hos fagpersoner

Det er mottatt synspunkt fra Vestland fylkeskommune i skriv datert 02.03.2020. I tillegg er regionale utfordringer og prioriteringer godt kjent gjennom Utviklingsplan for Vestland 2020-2024 og de tilhørende grunnlagsdokumenter. På samme måte gir nabokommunenes planstrategier kunnskap om felles utfordringer i regionen. Disse dokumentene er også del av vurderingsgrunnlaget til planstrategien. Etter behandling i utvalgene vil forslag til planstrategi sendes til statlige og regionale organer og nabokommuner for synspunkt.

Vurdering:

Med bakgrunn i kunnskapsgrunnlaget er det løftet fram noen hovedutfordringer for kommunen som ser viktige utviklingstrekk og utfordringer på tvers av fagområder og sektorer. Mange av utfordringene er som tidligere resultat av en langvarig, sterk befolkningsvekst. I tillegg må kommunen nå ta grep for å tilpasse seg endringer i demografi og en sterk økning i antall eldre. Kommunen må også følge opp nasjonale og regionale føringer, som å tilrettelegge for en mer klimavennlig utvikling, redusere klimagassutslipp og tilpasse seg et endret klima.

Gjennom vedtak av planstrategien skal kommunestyret ta stilling til om kommuneplanen skal rulleres helt eller delvis. Skal samfunnsdelen fungere som et styringsverktøy er det viktig at den er oppdatert og aktuell i forhold til dagens utfordringer. Det er behov for å justere planen, blant annet i forhold til utfordringer knyttet til endringer i demografi og for å forankre arbeidet med FNs bærekraftsmål. Det anbefales at kommuneplanens samfunnsdel revideres i denne kommunestyreperioden.

Gjeldende samfunnsdel inneholder arealstrategier som gir føringer for kommunens arealbruk. Arealstrategiene er i tråd med nasjonale og regionale føringer og vedtatte mål for samfunnsutvikling. Det vurderes ikke som nødvendig å revidere disse.

Gjeldende arealdel er utdatert og ikke i tråd med nasjonale og regionale føringer eller vedtatte mål for samfunnsutviklingen. Å styre etter gjeldende arealdel byr på en rekke utfordringer. Planen viderefører et spredt utbyggingsmønster og gir ikke kommunen tilstrekkelig verktøy til å styre utbyggingen. Dette gjør det vanskelig å planlegge sosial og teknisk infrastruktur, og å utvikle gode boligområder. Det anbefales at igangsatt arbeid med rullering av kommuneplanens arealdel ferdigstilles.

Det er foreslått en mindre justering av kommunens plan og styringssystem. For å styrke det strategiske nivået i plansystemet åpnes det opp for andre planer og strategier enn de faste kommunedelplanene. Dette vil gjøre plansystemet mer fleksibelt og tilpasningsdyktig, samtidig som planhierarkiet er tydelig med definerte plantyper.

Folkehelseperspektiv:

Folkehelseloven stiller krav om at folkehelseoversikten etter § 5 skal inngå som grunnlag for arbeidet med kommunal planstrategi. Det er utarbeidet et felles kunnskapsgrunnlag for folkehelseoversikten og planstrategien, og kommunens folkehelseutfordringer inngår i de vurderinger som er gjort i planstrategien.

Økonomi:

Kommunal planlegging må skje innenfor kommunens økonomiske rammer. Både antall planoppgaver og innholdet i de enkelte planene har betydning for kommunens økonomi. Kommunens ambisjoner for egen planlegging må ta hensyn til tilgjengelige ressurser for å gjennomføre selve planleggingen, og innholdet i de enkelte planer må være realistisk i forhold til kommunens økonomiske handlingsrom til å gjennomføre tiltak.

Vedlegg:

- 1 Forslag til kommunal planstrategi 2021-2024, datert 19.11.20
- 2 Kunnskapsgrunnlag for planstrategi og folkehelseoversikt 2021-2024

Kleppestø, 19.11.2020

Eystein Venneslan
rådmann

Knut Natlandsmyr
plan- og bygningssjef